

Čtrnáctý dodatek Ústavy Spojených států a vývoj jeho vlivu v důsledku soudního výkladu

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá analýzou čtrnáctého dodatku Ústavy Spojených států amerických a změnami v chápání jeho významu v průběhu let od jeho ratifikace v důsledku interpretace ze strany Nejvyššího soudu Spojených států. Rozebrány jsou všechny oddíly čtrnáctého dodatku, největší pozornost je však věnována jeho prvnímu oddílu a v něm obsaženým nejpodstatnějším klauzulím o občanství, svobodách nebo výsadách, řádném procesu a stejné ochraně zákona. Stranou nezůstávají ani debaty zákonodárců 39. Kongresu, nabízející vzhled do původního porozumění termínů a spojení, užitých v textu dodatku a umožňující pochopit kontext jeho vzniku. Vývoj vlivu dodatku je poté analyzován skrze několik dějinných etap, reflektujících konstantně se měnící složení Nejvyššího soudu a tím i jeho rozhodovací činnost.

Práce se snaží o přiblížení nejpravděpodobnějšího původního významu jednotlivých částí dodatku a jeho následné srovnání s interpretací Nejvyššího soudu, díky čemuž lze sledovat postupné rozšiřování dosahu dodatku a tedy i jeho nabývání na vlivu na americkou společnost. Zatímco v době schvalování a ratifikování čtrnáctého dodatku se lze důvodně domnívat, že jeho účel byl omezený a vycházející z politické reality tehdejších poválečných Spojených států, v dekadách následujících ratifikaci počal být dodatek vztahován i na společenská témata doposud plně spočívající v rukou zákonodárných sborů a odvíjející se od demokratické diskuze na státní i federální úrovni. Toto vedlo mnohé autory ke zpochybňování legitimacy Nejvyššího soudu, jehož judikatura v oblasti čtrnáctého dodatku bývá některými označována za až “aktivistickou”. Citovaní autoři nenáleží k jednomu proudu výkladové filozofie, práce se naopak snaží o konfrontaci různých náhledů na čtrnáctý dodatek a jeho význam a vyvození závěru z tohoto střetu; zmiňovány jsou tak jak názor, vidící dodatek jako limitovaný, zastávaný například profesory Charlesem Fairmanem a Raoulem Bergerem, tak perspektiva o širším původním významu dodatku a jeho cílech, reprezentovaná například profesory Michealem Kentem Curtisem a Randym Barnettem.

Klíčová slova

čtrnáctý dodatek, Ústava Spojených států, Nejvyšší soud Spojených států, interpretace